

Magid

*Hinini muchan u'mizuman likayam
et hamitzvah lisaper biyitziat mitzrayim.*

*Ha lachma anya di achalu avhatana
b'ara d'mitzrayim. Kol dichfin yeitei v'yeichol,
kol ditzrich yeitei v'yifsach.
Hashata hacha, l'shanah habaah b'ara d'Yisrael.
Hashata avdei, l'shanah habaah b'nei chorin.*

Mah nishtanah halaylah hazeh mikol haleilot?

*Sheb'chol haleilot anu och'lin chameitz umatzah,
halaylah hazeh kulo matzah.*

*Sheb'chol haleilot anu och'lin sh'ar y'rakot,
halaylah hazeh maror.*

*Sheb'chol haleilot ein anu matbilin
afilu pa'am echat, halaylah hazeh sh'tei famim.*

*Sheb'chol haleilot anu okhlim
bein yoshvin uvein m'subin,
halailah hazeh kulanu m'subin.*

*Avadim hayinu l'faroh b'mitzrayim.
Vayotzieinu Adonai Eloheinu misham,
b'yad chazakah uvizroa n'tuyah,
v'ilu lo hotzi hakadosh Baruch hu
et avoteinu mimitzrayim,
harei anu uvaneinu uv'nei vaneinu,
m'shubadim hayinu l'faroh b'mitzrayim.
Va'afilu kulanu chachamim, kulanu n'vonim,
kulanu z'keanim, kulanu yod'im et hatorah,
mitzvah aleinu l'sapeir biyitziat mitzrayim.
V'chol hamarbeh l'sapeir biyitziat mitzrayim,
harei zeh m'shubach.*

Ma'aseh b'rabi Eliezer, v'rabi Y'hoshua,

מגיד

הנני מוכן ומזומן לקיים
את המצווה לספר ביציאת מצרים.

הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא
בארעא דמצרים. קל דכפין ייתי ויכיל,
קל דצריך ייתי ויפסח.
השתא תא, לשנה הבאה בארעא דישראל.
השתא עבדי, לשנה הבאה בני חורין.

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

1. שבכל הלילות אנו אוכלין חמץ ומצה,
הלילה הזה כולו מצה.

2. שבכל הלילות אנו אוכלין שאר ירקות,
הלילה הזה מרור.

3. שבכל הלילות אין אנו מטבילין
אפילו פעם אחת, הלילה הזה שתי פעמים.

4. שבכל הלילות אנו אוכלין
בין יושבין ובין מסבין,
הלילה הזה כלנו מסבין.

עבדים היינו לפרעה במצרים.
ויציאנו יי אלוהינו משם
ביד חזקה ובזרוע נטויה.
ואלו לא הוציא הקדוש ברוך הוא
את אבותינו ממצרים,
הרי אנו ובנינו, ובני בנינו,
משעבדים היינו לפרעה במצרים.
ואפילו כלנו חכמים, כלנו נבונים,
כלנו זקנים, כלנו יודעים את התורה,
מצווה עלינו לספר ביציאת מצרים.
וכל המרבה לספר ביציאת מצרים
הרי זה משבח.

מעשה ברבי אליעזר ורבי יהושע

V'rabi Elazar ben Azaryah, v'rabi Akiva,
V'rabi Tarfon, shehayu m'subin biVnei Vrak,
V'hayu m'sap'rim biyitziat mitzrayim,
kol oto halaylah,
ad shebau talmideihem v'am'ru lahem:
Raboteinu, higia z'man k'riat sh'ma, shel shacharit.

Amar rabi Elazar ben Azaryah.
Harei ani k'ven shivim shanah,
v'lo zachiti, shetei'ameir yitziat mitzrayim
baleilot ad shedrashah Ben Zoma.
Shene'emar, lima'an tizkor
et yom tzeitcha me'erezt mitzrayim
kol y'mei chayecha y'mei chayecha – hayamim,
kol y'mei chayecha – haleilot.
Vachachamim om'rim: Y'mei chayecha – ha'olam hazeh,
Kol y'mei chayecha l'havi limot hamashiach.

Baruch hamakom, baruch Hu.
Baruch shenatan torah l'amo Yisrael,
baruch Hu. K'neged arba'ah vanim dibrah torah.
Echad chacham, v'echad rasha, v'echad tam,
v'echad she'eino yodeia lishol.

Chacham mah hu omeir?
Mah ha'eidot v'hachukim v'hamishpatim
asher tzivah Adonai Eloheinu etchem?
V'af atah emor lo k'hilchot hapesach:
Ein maftirin achar hapesach afikoman.

Rasha, mah hu omer?
Mah ha'avodah hazot lachem? Lachem v'lo lo.
Ul'fi shehotzi et atzmo min hak'lal, kafar b'ikar.
V'af atah hakheih et shinav, v'emor lo.
Ba'avur zeh, asah Adonai li, b'tzeiti mimitzrayim,
li v'lo lo. Ilu hayah sham, lo hayah nigal.

Tam mah hu omer? Mah zot? V'amarta eilav.
B'chozek yad hotzianu Adonai mimitzrayim,

ורבי אלעזר בן עזריה ורבי עקיבא
ורבי טרפון שהיו מסבין בבני ברק.
והיו מספרים ביציאת מצרים
כל אותו הלילה
עד שבאו תלמידיהם ואמרו להם:
רבותינו, הגיע זמן קריאת שמע של שחרית.

אמר אלעזר בן עזריה:
הרי אני כבן שבועים שנה,
ולא זכיתי שתאמר יציאת מצרים
בלילות עד שהרשה בן זומא:
שנאמר, למען תזכר
את יום צאתך מארץ מצרים
כל ימי חייך ימי חייך –
הימים, כל ימי חייך - הלילות.
וחכמים אומרים: ימי חייך - העולם הזה,
כל ימי חייך - להביא לימות המשיח.

ברוך המקום, ברוך הוא.
ברוך שנתן תורה לעמו ישראל,
ברוך הוא. כנגד ארבעה בנים דברה תורה.
אחד חכם, ואחד רשע, ואחד תם,
ואחד שאינו יודע לשאול.

חכם מה הוא אומר?
מה העדות והחקים והמשפטים
אשר צוה יי אל הינו אתכם?
ואף אתה אומר לו כהלכות הפסח:
אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן.

רשע מה הוא אומר?
מה העבדה הזאת לכם? לכם - ולא לו.
ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל כפר בעקר.
ואף אתה הקהה את שניו ואמר לו:
בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים.
לי - ולא לו. אילו היה שם, לא היה נגאל.

תם מה הוא אומר? מה זאת? ואמרת אליו:
בחזק יד הוציאנו יי ממצרים.

mibeit avadim.

מבית עבדים.

*V'she'eino yodeia lishol, at p'tach lo. Shene'emar:
V'higadita l'vincha, bayom hahu leimor,
Ba'avur zeh asah Adonai li, b'tzeiti mimitzrayim.*

ושאינו יודע לשאול - את פתח לו, שנאמר:
והגדת לבנך ביום שהוא לאמר,
בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים.

*Yachol meirosh chodesh, talmud lomar bayom hahu.
Iy bayom hahu, yachol mib'od yom,
talmud lomar ba'avur zeh -
Ba'avur zeh lo amarti, ela
b'sha'ah sheyeish matzah umaror munachim l'faneyk.*

יכול מראש חדש. תלמוד לומר ביום שהוא.
אי ביום שהוא יכול מבעוד יום,
תלמוד לומר בעבור זה -
בעבור זה לא אמרתי אלא
בשעה שיש מצה ומרור מנחים לפניך.

*Mit'chilah ov'dei avodah zarah hayu avoteinu.
V'achshav keir'vanu hamakom la'avodato,
Shene'emar: Vayomer Y'hoshua el kol ha'am,
koh amar Adonai Elohei Yisrael:
b'eiver hanahar yashvu avoteichem mei'olam,
Terach avi Avraham va'avi Nachor,
vaya'avdu elohim acheirim.
Va'ekach et avichem et Avraham
mei'eiver hanahar va'oleich oto b'chol eretz K'na'an,
va'arbeh et zaro va'eten lo et Yitzchak,
va'etein l'Yitzchak et Ya'akov v'et Eisav.
Va'etein l'Eisav et har sei'ir lareshet oto,
v'Ya'akov uvanav yar'du mitzrayim.*

מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו,
ועכשיו קרבנו המקום לעבדתו,
שנאמר: ויאמר יהושע אל כל העם,
כה אמר יי אלהי ישראל:
בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם,
תרח אבי אברהם ואבי נחור,
ויעבדו אלהים אחרים.
ואקח את אביכם את אברהם
מעבר הנהר ואולד אותו בכל ארץ כנען,
וארבה את זרעו ואתן לו את יצחק,
ואתן ליצחק את יעקב ואת עשיו.
ואתן לעשו את הר שעיר לרשת אתו,
ויעקב ובניו ירדו מצרים.

*Baruch shomeir havtachato l'Yisrael, baruch Hu.
shehakadosh Baruch hu chishav et hakeitz,
La'asot k'mah sheamar l'avraham avinu
bivrit bein hab'tarim, shene'emar:
vayomer l'Avram yadoa teida,
ki geir yihyeh zaracha, b'erezt lo lahem,
va'avadum v'inu otam arba meiot shanah.
V'gam et hagoy asher ya'avodu dan anochi
v'acharei chein yeitz'u birchush gadol.*

ברוך שומר הבטחתו לישראל, ברוך הוא.
שהקדוש ברוך הוא חשב את הקץ,
לעשות כמו שאמר לאברהם אבינו
בברית בין הבתרים, שנאמר:
ויאמר לאברהם, ידע תדע
כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם,
ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה.
ונם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי
ואחרי כן יצאו ברקש גדול.

*V'hi sheam'dah laavoteinu v'lanu.
Shelo echad bilvad
amad aleinu l'chaloteinu.*

והיא שעמדה לאבותינו ולנו.
שלא אחד בלבד
עמד עלינו לכולתנו.

*Ela sheb'chol dor vador
omdim aleinu l'chaloteinu,
v'hakadosh Baruch hu
matzileinu miyadam.*

אֵלָא שְׁבָכֵל דִּזְר וְדִזְר
עוֹמְדִים עָלֵינוּ לְכִלְוֹתָנוּ,
וְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
מִצִּילֵנוּ מִיָּדָם.

*Arami oved avi, vayered mitzrayma,
v'yagar sham bimtei m'at; vayahi-sham,
ligoy gadol atzum varav.*

אַרְמֵי אֲבִד אָבִי, וַיֵּרֵד מִצְרַיִמָּה,
וַיֵּגֶר שָׁם בְּמֵתֵי מֵעַט; וַיְהִי-שָׁם,
לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרֵב.

*Vayare'u otanu hamitzrayim,
vayanunu; vayitnu aleinu, avodah kashah.*

וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרַיִם,
וַיַּעֲנוּנוּ; וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ, עֲבָדָה קָשָׁה.

*Vanitzak, el-Adonai Elohei avoteinu;
vayishma Adonai et-koleinu,
vayar et-anyaini v'et-amaleinu v'et-lachatzeini.*

וַנִּצְעַק, אֶל-יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ;
וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת-קִלְנוּ,
וַיִּרְא אֶת-עַנְיֵנוּ וְאֶת-עַמְלָנוּ וְאֶת-לַחֲצֵנוּ.

*V'yotzi'enu Adonai, mimitzrayim,
b'yad chazakah u'vizroa nituyah,
uvmora gadol--uvotot, uvmoftim.*

וַיּוֹצֵאֵנוּ יְהוָה, מִמִּצְרַיִם,
בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֹרַע נְטוּיָה,
וּבְמִרְא גָּדוֹל--וּבְכַאֲתוֹת, וּבְמַפְתִּים.

*Vayivi'einu, el-hamakom hazeh;
vayitein-lanu et-ha'aretz hazot,
eretz zavot chalav u'dvash.*

וַיְבִאֵנוּ, אֶל-הַמָּקוֹם הַזֶּה;
וַיִּתֵּן-לָנוּ אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת,
אָרֶץ זֵבֶת חֶלֶב וּדְבַשׁ.

*Tzei ul'mad, mah bikeish Lavan ha'arami
la'asot l'Ya'akov avinu.
Sheparoh lo gazar ela al haz'charim
v'lavan bikeish la'akor et hakol,
shene'emar: arami oved avi, viyeired mitzrayma
vayagar sham bimtay mi'at, vayihi sham ligoy gadol,
atzum varav vayared mitzrayma –
ahnus al pi hadibur.*

צֵא וּלְמַד מַה בִּקֵּשׁ לָבֵן הָאֲרָמִי
לַעֲשׂוֹת לִיעֶקֶב אָבִינוּ.
שִׁפְרָעָה לֹא גָזַר אֱלֹא עַל הַזְּכָרִים
וְלָבֵן בִּקֵּשׁ לַעֲקוֹר אֶת הַכֹּל.
שִׁנְאַמֵּר: אַרְמֵי אֲבִד אָבִי, וַיֵּרֵד מִצְרַיִמָּה
וַיֵּגֶר שָׁם בְּמֵתֵי מֵעַט, וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל,
עָצוּם וָרֵב וַיֵּרֵד מִצְרַיִמָּה –
אָנוּס עַל פִּי הַדְּבוּר.

*Vayagor sham – milameid shelo yarad Ya'akov avinu
l'hishtakei'a b'mitzrayim ela lagur sham,
shene'emar: vayomru el paroh, lagur baaretz banu,
ki ein mireh latzon asher la'avadecha,
ki chaveid hara'av b'eretz K'na'an.
V'atah yeish'vu na avadecha b'eretz goshen.*

וַיֵּגֶר שָׁם - מִלְמַד שְׁלֹא יֵרֵד יַעֲקֹב אָבִינוּ
לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֱלֹא לְגוֹר שָׁם,
שִׁנְאַמֵּר: וַיֹּאמְרוּ אֶל פְּרָעָה, לְגוֹר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן,
כִּי אֵין מִרְעָה לְצֹאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ,
כִּי כְבֹד הָרָעַב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן.
וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן.

Bimtei m'at – k'mah shene'emar:
b'shivim nefesh yardu avotecha mitzraymah,
v'atah samcha Adonai Elohecha
k'choch'vei hashamayim larov.

בְּמַתֵּי מַעֲט - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר:
בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ מִצְרַיִמָּה,
וְעַתָּה שָׂמְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ
כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרֹב.

Vay'hi sham l'goy –
m'lameid shehayu Yisrael mitzuyanim sham.

וַיְהִי שָׁם לְגוֹי –
מִלְמֹד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מִצְּיָנִים שָׁם.

Gadol atzum – k'mo shene'emar:
uv'nei Yisrael, paru vayishr'tzu vayirbu
vaya'atzmu b'm'od m'od, vatimalei ha'aretz otam.

גָּדוֹל, עֲצוּם - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר:
וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ
וַיַּעֲצְמוּ בְּמְאֹד מְאֹד, וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אֹתָם.

Varav – k'mah shene'emar:
rivavah k'tzemach hasadeh nitatich,
vatirbi vatigdili vatavo'i ba'adi adayim,
shadayim nachonu usi'areich tzimei'ach,
v'at airom v'eryah.
vayareiu otanu hamitzrim vay'anunu,
vayit'nu aleinu avodah kashah.

וַרְב - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר:
רִבְבָה כְּצִמְחַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיךָ,
וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי וַתִּבְאֵי בְעָרֵי עָרְיִים,
שָׂדֵים נִכְנּוּ וּשְׁעָרֶיךָ צִמְחָה,
וְאֶת עָרֵם וְעָרְיָה.
וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲנִנּוּנוּ,
וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה.

Vayareiu otanu hamitzrim – k'mo shene'emar:
havah nitchakmah lo, pen yirbeh,
v'hayah ki tikrenah milchamah,
v'nosaf gam hu al soneinu v'nilcham banu,
v'alah min ha'aretz.

וַיִּרְעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר:
הָבָה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה,
וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה
וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל שׂוֹנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ,
וְעָלָה מִן הָאָרֶץ.

Vay'anunu – k'mah shene'emar:
vayasimu alav sarei misim l'ma'an anoto b'sivlotam.
Vayiven arei miskinot l'faroh.
Et pitom v'et raamseis.

וַיַּעֲנוּנוּ - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר:
וַיִּשְׁיִמוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנֹתוֹ בְּסִבְלוֹתָם.
וַיִּבְּן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפָרֹעַה.
אֶת פִּתּוֹם וְאֶת רַעֲמֵסֵס.

Vayit'nu aleinu avodah kashah – k'mo shene'emar:
vaya'avidu mitzrayim et b'nei Yisrael b'farech.

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה - כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר:
וַיַּעֲבֹדוּ מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ.

Vanitzak el Adonai elohei avoteinu,
vayishma Adonai et koleinu,
vayar et onyeinu v'et amaleinu v'et lachatzeinu.

וַנִּצְעַק אֵל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ,
וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלָנוּ,
וַיִּרְא אֶת עֲגִיבֵנוּ וְאֶת עַמְלָנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ.

*Vanitzak el Adonai elohei avoteinu – k'mah shene'emar:
vayihi vayamim harabim hahem
vayamot melech mitzrayim,
vayeian'chu binei Yisrael min ha'avodah vayizaku,
vata'al shavatam el haElohim min ha'avodah.*

וּנְצַעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר:
וַיְהִי בַיָּמִים הַרְבִּימִים הָהֵם
וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם,
וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבוֹדָה וַיִּזְעֻקוּ.
וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבָרָה.

*Vayishma Adonai et Koleinu – k'mah shene'emar:
vayishma Elohim et na'akatam,
vayizkor Elohim et brito et Avraham,
et Yitchak v'et Ya'akov.*

וַיִּשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלֵנוּ - כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר:
וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נֹאקָתָם.
וַיִּזְכּוֹר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם,
אֶת יִצְחָק וְאֶת יַעֲקֹב.

*Vayar et an'yeinu – zo p'rishut derech erez,
k'mah shene'emar: vayar Elohim et binei Yisrael
vayeida Elohim.*

וַיֵּרָא אֶת עֲנֵינּוּ - זֶה פְּרִישוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ.
כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֵּדַע אֱלֹהִים.

*V'et amaleinu – eilu habanim. K'mah shene'emar:
kol habein hayilod hay'orah tashlichuhu
v'chol habit t'chayun.*

וְאֶת עַמְלֵנוּ - אֵלּוּ הַבָּנִים. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר:
כָּל הַבֶּן הַיְלֹוֹד הַיְאֹרָה תִשְׁלִיכֻהוּ
וְכָל הַבַּת תִּחְיוּן.

*V'et lachatzeinu – zeh had'chak, k'mah shene'emar:
v'gam raiti et halachatz asher mitzrayim
lochatzim otam.*

וְאֶת לַחֲצֵנוּ - זֶה הַדְּחָק. כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר:
וְגַם רָאִיתִי אֶת הַלַּחֲץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם
לַחֲצִים אֹתָם.

*Vayotzi'einu Adonai mimitzrayim, b'yad chazakah,
Uvizro'a n'tuyah, uv'mora gadol, uv'otot uv'moftim.*

וַיּוֹצֵאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה
וּבְזֹרַע נְטוּיָה, וּבְמֹרָא גָדוֹל, וּבְאֹתוֹת וּבְמִפְתּוּיִם.

*Vayotzieinu Adonai mimitzrayim – lo al ydei malach,
v'lo al y'dei saraf, v'lo al y'dei shaliach,
ela hakadosh baruch hu bichvodo uv'atzmo,
shene'emar: v'avarti v'eretz mitzrayim balaylah hazeh,
v'hikeiti kol b'chor b'eretz mitzrayim meiadam
v'ad b'heimah,
uv'chol elohei mitzrayim e'eseh shifatim. Ani Adonai.*

וַיּוֹצֵאֵנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם - לֹא עַל יְדֵי מַלְאָךְ,
וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ.
אֱלֹהֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוֹדוֹ וּבְעֶצְמוֹ,
שֶׁנֶּאֱמַר: וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה,
וְהַפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם
וְעַד בְּהֵמָה,
וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעֹשֶׂה שְׁפָטִים. אֲנִי יְיָ.

*V'avarti v'eretz mitzrayim balaylah hazeh –
ani v'lo malach
v'hikeiti cholb'chor b'eretz mitzrayim –
ani v'lo saraf
uv'chol elohei mitzrayim e'eseh sh'fatim –*

וְעַבְרָתִי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הַזֶּה –
אֲנִי וְלֹא מַלְאָךְ
וְהַפִּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם –
אֲנִי וְלֹא שָׂרָף
וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֲעֹשֶׂה שְׁפָטִים –

ani v'lo hashaliach.

Ani Adonai – ani hu v'lo acheir.

*B'yad chazakah – zo hadever, k'mah shene'emar:
hiney yad Adonai hoyah b'mikn'cha asher basadeh,
basusim, bachamorim, bag'malim, babakar uvatzon,
dever kaveid m'od.*

*Uvizroa n'tuyah – zo hacherev, k'mah shene'emar:
v'charbo sh'lufah b'yado, n'tuyah al Yerushalayim.*

*Uv'mora gadol. Zeh giluy sh'chinah, k'mah shene'emar:
oh hanisah Elohim lavo lakachat lo
goy mikerev goy,
b'masot b'otot uv'moftim,
uv'milchamah uv'yad chazakah uvizroa n'tuyah,
uv'moraim g'dolim,
k'chol asher asah lachem Adonai Eloheichem
b'mitzrayim l'einecha.*

*Uv'otot – zeh hamateh, k'mo shene'emar:
v'et hamateh hazeh tikach b'yadecha,
asher ta'aseh bo et ha'otot.*

*Uv'imoftim – zeh hadam, k'mo shene'emar:
v'natati moftim bashamayim u'va'aretz.
Dom v'eish v'timrot a'shan.*

*Dom,
v'eish,
v'timrot a'shan.*

*B'yad chazakah,
u'v'zroah nituyah,
u'v'morah gadol,
u'v'otot,
u'v'moftim.*

Eilu eser makot sheheivi hakadosh baruch hu

אָנִי וְלֹא הִשְׁלִיחַ.
אָנִי יְיָ – אָנִי הוּא וְלֹא אַחֵר.

בְּיַד חֲזָקָה - זֶה הַדֶּבֶר, כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר:
הִנֵּה יָד יְיָ הַיּוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה,
בַּסּוּסִים, בַּחֲמֹרִים, בַּגְּמָלִים, בַּבָּקָר וּבַצֹּאן,
דָּבָר כָּבֵד מְאֹד.

וּבְזֶרַע נְטוּיָה - זֶה הַחֶרֶב, כְּמַה שֶׁנֶּאֱמַר:
וַחֲרַבוּ שְׁלֹפָה בְּיָדוֹ, נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלָיִם.

וּבְמִרְא גָדֹל - זֶה גִלּוּי שְׁכִינָה, כְּמֹו שֶׁנֶּאֱמַר:
אוּ הַנְּסָה אֱלֹהִים לְבֹא לְקַחַת לוֹ
גּוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי
בְּמִסַּת בְּאֵתָת וּבְמוֹפְתִים,
וּבְמִלְחָמָה וּבְיַד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה,
וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים,
כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם
בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ.

וּבְאֵתוֹת - זֶה הַמַּטָּה, כְּמֹו שֶׁנֶּאֱמַר:
וְאֵת הַמַּטָּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ,
אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֵת הָאֵתָת.

וּבְמוֹפְתִים - זֶה הַדָּם, כְּמֹו שֶׁנֶּאֱמַר:
וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ.
דָּם וְאֵשׁ וְתִמְרוֹת עֵשֶׂן.

דָּם,
וְאֵשׁ,
וְתִמְרוֹת עֵשֶׂן.

בְּיַד חֲזָקָה,
וּבְזֶרַע נְטוּיָה,
וּבְמִרְא גָדֹל,
וּבְאֵתוֹת,
וּבְמוֹפְתִים.

אֵלֹו עֲשֶׂר מִכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא

al hamitzrim b'mitzrayim, v'eilu hein:

על המצרים במצרים, ואלו הן:

Dom

דָּם

Tzfardeyah

צַפְרָדַע

Kinim

כְּנִים

Arov

עָרוֹב

Dever

דֶּבֶר

Sh'chin

שְׁחִין

Barad

בָּרָד

Arbeh

אַרְבֵּה

Choshech

חֹשֶׁךְ

Makat Bechorot

מַכַּת בְּכוֹרוֹת

Rabi Yehudah hayah notein bahem simanim:

רבי יהודה היה נותן בהם סמנים:

DTz"K AD"Sh BACH"b

דצ"ד עד"ש באח"ב.

Rabi Yosei hagalili omer:

רבי יוסי הגלילי אומר:

minayin atah omer shelaku hamitzrim

מנין אתה אומר שלקו המצרים

bimitzrayim eser makot

במצרים עשר מכות

v'al hayam laku chamishim makot?

ועל הים לקו חמשים מכות?

Bamitzrayim ma hu omer?

במצרים מה הוא אומר?

Vayomru hachartumim el parah:

ויאמרו החרטמים אל פרעה:

etzba Elohim he, v'al hayam ma hu omer?

אצבע אלהים הוא, ועל הים מה הוא אומר?

Vayar Yisrael et hayad hagdolah

וירא ישראל את היד הגדולה

asher asa Adonai bimitzrayim,

אשר עשה יי במצרים.

vayiyru ha'am et Adonai,

וייראו העם את יי.

vaya'aminu b'Adonai uvMoshe avdo.

ויאמינו ביי ובמשה עבדו.

Kamah laku b'etzba? Eser makot.

כמה לקו באצבע? עשר מכות.

Emor ma'atah: b'mitzrayim laku eser makot

אמור מעתה: במצרים לקו עשר מכות

v'al hayam laku chamishim makot.

ועל הים לקו חמשים מכות.

Rabi Eliezer omar: minayin shekol makah

רבי אליעזר אומר: מנין שכל מכה

u'makah shehaivi hakadosh baruch hu

ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא

al hamitzrim b'mitzrayim hayta shel arba'a makot?

על המצרים במצרים היתה של ארבע מכות?

Shene'emar: yishlach bom charon apo,

שנאמר: ישלח בם חרון אפו.

evrah vaza'am v'tzarah, mishlachat malachei ra'im.

עברה וזעם וצרה, משלחת מלאכי רעים.

Evrah - echat, vaza'am - shtayim, v'tzarah - shalosh,

עברה - אחת, וזעם - שתים, וצרה - שלש.

mishlachat malachei ra'im - arba'a.

משלחת מלאכי רעים - ארבע.

Emor ma'atah: b'mitzrayim laku arba'im makot

אמור מעתה: במצרים לקו ארבעים מכות

v'al hayam laku matayim makot.

ועל הים לקו מאתים מכות.

*Rabi akivah omer: minayin shekol makah
u'makah shehaivi hakadosh baruch hu
al hamitzrim b'mitzrayim hayta shel chamesh makot?
Shene'emar: yishlach bom charon apo,
evrah vaza'am v'tzarah, mishlachat malachei ra'im.
Charon apo – echat, evrah – shtayim,
vaza'am – shalosh, v'tzarah – arba'a,
mishlachat malachei ra'im – chamesh.
Emor ma'atah: b'mitzrayim laku chamishim makot
v'al hayam laku chamishim u'matayim makot.*

רבי עקיבא אומר: מניין שכל מכה
ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא
על המצרים במצרים היתה של חמש מכות?
שנאמר: ישלח בם חרון אפו,
עברה וזעם וצרה, משלחת מלאכי רעים.
חרון אפו - אחת, עברה - שנים,
זעם - שלש, וצרה - ארבע,
משלחת מלאכי רעים - חמש.
אמור מעתה: במצרים לקו חמשים מכות
ועל הים לקו חמשים ומאתים מכות.

Kama ma'a lot tovot lamakom aleinu.

כמה מעלות טובות למקום עלינו.

*Ilu hotzi'anu mimitzrayim,
v'lo asah bahem shfatim, dayenu.
Ilu asah bahem shfatim,
v'lo asah vailoheihem, dayenu.
Ilu asah vailoheihem,
v'lo harag et bichoraihem, dayenu.
Ilu harag et bichoraihem,
v'lo natan lanu mamonom, dayenu.
Ilu natan lanu mamonom,
v'lo karah lanu et hayam, dayenu.
Ilu karah lanu et hayam,
v'lo he'evairanu bitocho becheravah, dayenu.
Ilu he'evairanu bitocho becheravah,
v'lo shikah tzareinu b'tocho, dayenu.
Ilu shikah tzareinu b'tocho,
v'lo sifek tzarchainu bamidbar arba'im shana, dayenu.
Ilu sifek tzarchainu bamidbar arba'im shana,
v'lo he'echilanu et haman, dayenu.
Ilu he'echilanu et haman,
v'lo natan lanu et hashabbat, dayenu.
Ilu natan lanu et hashabbat,
v'lo karvanu lifnei har Sinai, dayenu.
Ilu karvanu lifnei har Sinai,
v'lo natan lanu et hatorah, dayenu.*

אלו הוציאנו ממצרים,
ולא עשה בהם שפטים, דיינו.
אלו עשה בהם שפטים,
ולא עשה באלהיהם, דיינו.
אלו עשה באלהיהם,
ולא הרג את בכוריהם, דיינו.
אלו הרג את בכוריהם,
ולא נתן לנו את ממונם, דיינו.
אלו נתן לנו את ממונם,
ולא קרע לנו את הים, דיינו.
אלו קרע לנו את הים,
ולא העבירנו בתוכו בחרבה, דיינו.
אלו העבירנו בתוכו בחרבה,
ולא שקע צרנו בתוכו, דיינו.
אלו שקע צרנו בתוכו,
ולא ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה, דיינו.
אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה,
ולא האכילנו את המן, דיינו.
אלו האכילנו את המן,
ולא נתן לנו את השבת, דיינו.
אלו נתן לנו את השבת,
ולא קרבנו לפני הר סיני, דיינו.
אלו קרבנו לפני הר סיני,
ולא נתן לנו את התורה, דיינו.

Ilu natan lanu et hatorah,
v'lo hichnisanu l'erezt Yisrael, dayenu.
Ilu hicnisanu l'erezt Yisrael,
v'lo vana lanu et bait habchirah, dayenu.

וְלֹא הִכְנִיסְנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, דַּיִינוּ.
אֵלּוּ הִכְנִיסְנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
וְלֹא בָנָה לָנוּ אֶת בַּיִת הַבְּחִירָה, דַּיִינוּ.

Al achat, kamah v'kamah,
Tovah k'fulah u'mchupelet lamakom aleinu:
shehotziyenu mimitzrayim, v'asah vahem shifatim,
v'asah valohaihem, v'harag et bichoreichem,
v'natan lanu et mamonam, v'kara lanu et hayam,
v'he'evireinu bitocho becharavah,
v'shika tzareinu bitocho,
v'sipaik tzarchainu bamidbar arba'im shana,
v'he'echileinu et haman, v'natan lanu et hashabbat,
v'kervanu lifnei har Sinai,
v'natan lanu et hatorah, v'hichnisanu l'erezt Yisrael,
u'vanah lanu et bait habchirah
lichaper al kol avonoteinu.

עַל אַחַת, כַּמָּה וּכַמָּה,
טוֹבָה כְּפוּלָה וּמְכַפֶּלֶת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ:
שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וְעָשָׂה בָּהֶם שְׁפָטִים,
וְעָשָׂה בְּאֵלֵהֶם, וְהָרַג אֶת בְּכוֹרֵיהֶם,
וְנָתַן לָנוּ אֶת מָמוֹנָם, וְקָרַע לָנוּ אֶת הַיָּם,
וְהִעֲבִירָנוּ בְּתוֹכּוֹ בְּחֻרְבָּה,
וְשָׁקַע צָרְנוֹ בְּתוֹכּוֹ,
וּסְפַק צָרְכֵנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה,
וְהֵאֱכִילָנוּ אֶת הַמָּן, וְנָתַן לָנוּ אֶת הַשַּׁבָּת,
וְקָרַבָנוּ לְפָנֵי הַר סִינַי,
וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהִכְנִיסְנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל,
וּבָנָה לָנוּ אֶת בַּיִת הַבְּחִירָה
לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

Rabban Gamlieil hayah omeir:
kol shelo amar sh'loshah d'varim eilu bapesach,
lo yatza y'dei chovato, v'eilu hein:
Pesach,
Matzah,
Umaror.

רַבֵּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר:
כָּל שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח,
לֹא יֵצֵא יָדָיו חוֹבָתוֹ, וְאֵלּוּ הֵן:
פֶּסַח,
מַצָּה,
וּמְרוֹר.

Pesach shehayu avoteinu och'lim,
bizman shebeit hamikdash hayah kayam,
al shum mah?
Al shum shepasach hakadosh baruch hu
al batei avoteinu b'mitzrayim,
shene'emar:
va'amartem zevach pesach hu l'Adonai,
asher pasach al batei v'nei Yisrael
b'mitzrayim, b'nagpo et mitzrayim v'et bateinu hitzil,
vayikod ha'am vayishtachavu.

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים
בְּזִמְנָן שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קָיָם.
עַל שׁוּם מָה?
עַל שׁוּם שֶׁפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עַל בְּתֵי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם.
שֶׁנֶּאֱמַר:
וְאָמַרְתֶּם זִבְחַ פֶּסַח הוּא לַיהוָה,
אֲשֶׁר פֶּסַח עַל בְּתֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם
בְּנַגְפוֹ אֶת מִצְרַיִם, וְאֵת בְּתֵינוּ הִצִּיל?
וַיִּקְדּוּ הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ.

Matzah zeh sheanu och'lim,
al shum mah?

מַצָּה זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים,
עַל שׁוּם מָה?

*Al shum shelo hispik b'tzeikam shel avoteinu
l'hachamitz ad sheniglah aleihem
melech malchei ham'lachim,
hakadosh baruch hu, ug'alam,
shene'emar:*

*vayofu et habatzeik asher
hotziu mimitzrayim ugot matzot,
ki lo chameitz,
ki gor'shu mimitzrayim
v'lo yachlu l'hitmahmeiha,
v'gam tzeidah lo asu lahem.*

*Maror zeh sheanu och'lim,
al shum mah?*

*Al shum shemeir'ru hamitzrim
et chaye avoteinu b'mitzrayim,
shene'emar:*

*vayamararu et chayeihem baavodah kashah,
b'chomer uvilveinim
uv'chol avodah basadeh
et kol avodatam asher avdu vahem b'farech.*

*B'chol dor vador chayav adam lirot et atzmo
k'ilu hu yatza mimitzrayim,
shene'emar: v'higadta l'vincha bayom hahu leimor,
ba'avur zeh asah Adonai li b'tzeiti mimitzrayim.
Lo et avoteinu bilvad ga'al hakadosh baruch hu,
ela af otanu ga'al imahem,
shene'emar: v'otanu hotzi misham,
l'ma'an havi otanu,
latet lanu et ha'aretz asher nishba la'avoteinu.*

*L'fichach anachnu chayavim l'hodot,
l'hallel, l'shabeiach, l'faeir,
l'romeim, l'hadeir,
l'vareich, l'aleih ul'kaleis, l'mi she'asah
la'avoteinu v'lanu et kol hanisim haeilu:
hotzianu meiavdut l'cheirut miyagon l'simchah,
umei'eivel l'yom tov,*

על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו
להחמיץ עד שנגלה עליהם
מלך מלכי המלכים,
הקדוש ברוך הוא, ונאלם,
שנאמר:

ויאפו את הבצק אשר
הוציאו ממצרים ענת מצות,
כי לא חמץ,
כי גרשו ממצרים
ולא יכלו להתמהמה,
וגם צדה לא עשו להם.

מרור זה שאנו אוכלים,
על שום מה?

על שום שמררו המצרים
את חיי אבותינו במצרים,
שנאמר:

וימררו את חיייהם בעבדה קשה,
בחמר ובלבנים
ויבכל עבדה בשדה
את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך.

בכל דור ודור תיב אדם לראות את עצמו
כאלו הוא יצא ממצרים,
שנאמר: והגדת לבנך ביום ההוא לאמר,
בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים.
לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא,
אלא אף אותנו גאל עמם,
שנאמר: ואותנו הוציא משם,
למען הביא אתנו,
לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותנו.

לפיקח אנחנו תיבים להודות,
להלל, לשבת, לפאר,
לרומם, להדר,

לברך, לעלה ולקלס למי שעשה
לאבותינו ולנו את כל הנסים האלו:
הוציאנו מעבדות לחרות מיגון לשמחה,
ומאכל ליום טוב.

umei'afeilah l'or gadol,
umishibud ligulah.
V'nomar l'fanav shirah chadashah: halleluyah.

וימאפלה לאור גדול,
ומשעבוד לנאלה.
ונאמר לפניו שירה חדשה: הללויה.

Halleluyah hal'lu avdei Adonai,
hal'lu et sheim Adonai.
Y'hi sheim Adonai m'vorach mei'atah v'ad olam.
Mimizrach shemesh ad m'vo'o m'hulal sheim Adonai.
Ram al kol goyim Adonai,
al hashamayim k'vodo.
Mi k'Adonai Eloheinu hamagbihi lashavet,
hamashpili lirot bashamayim uva'aretz?
M'kimi mei'afar dal,
mei'ashpot yarim evyon,
l'hoshivi im nidivim,
im nidivei amo.
Moshivi akeret habayit,
eim habanim s'meichah. Halleluyah.

הללויה הללו עבדי יי.
הללו את שם יי.
יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם.
ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם יי.
רם על כל גוים יי.
על השמים כבודו.
מי כיי אלהינו המגביהי לשבת.
המשפילי לראות בשמים ובארץ?
מקימי מעפר דל.
מאשפת ירים אביון,
להושיבי עם נדיבים,
עם נדיבי עמו.
מושיבי עקרת הבית.
אם הבנים שמחה. הללויה.

B'tzeit Yisrael mimitzrayim,
beit Ya'akov mei'am lo'eiz,
haytah yihudah likodsho, Yisrael mamshilotav.
Hayam ra'ah vayanos, hayardein yisov l'achor.
Heharim rakedu che'eilim, giva'ot – kivnei tzon.
Mah l'cha hayam ki tanus, hayardein – tisov l'achor,
heharim tirkedu che'eilim, givaot – kivnei tzon.
Milifnei adon chuli aretz, milifnei eloha Ya'akov.
Hahofchi hatzur agam mayim,
chalamish – lemayno mayim.

בצאת ישראל ממצרים,
בית יעקב מעם לעז,
היתה יהודה לקדשו, ישראל ממשלותיו.
הים ראה ניגס, הנירדן יסב לאחור.
ההרים רקדו כאילים, גבעות - כבני צאן.
מה לך הים כי תנוס, הנירדן - תסב לאחור,
ההרים - תרקדו כאילים, גבעות - כבני צאן.
מלפני ארון חולי ארץ, מלפני אלוה יעקב.
ההפכי הצור אגם מים,
חלמיש - למעינו מים.

Hinini muchan u'mizuman likayam
mitzvat kos sheni shel arbah kosot.

הנני מוכן ומזמן לקים
מצנת כוס שני של ארבע כוסות.

Baruch atah Adonai, Eloheinu Melech ha'olam,
asher g'alanu v'ga'al et avoteinu mimitzrayim,
v'higianu lalaylah hazeh le'echol bo matzah umaror.
Kein Adonai Eloheinu v'Eilohei avoteinu
yagi'einu l'mo'adim v'lirgalim acheirim haba'im
likrateinu l'shalom.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
אשר גאלנו ונאל את אבותינו ממצרים,
והגיענו ללילה הזה לאכל בו מצה ומרור.
כן יי אלהינו ואלהי אבותינו
יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים
לקראתנו לשלום.

*s'meichim b'vinyan irecha v'sasim ba'avodatecha.
V'nochal sham min hazvachim umin hapsachim
asher yagia damam al kir mizbachacha l'ratzon,
v'nodeh l'cha shir chadash al g'ulateinu
v'al p'dut nafsheinu.
Baruch Atah Adonai, ga'al Yisrael.*

*Baruch Atah Adonai, Eloheinu Melech haolam,
borei p'ri hagafen.*

שְׂמַחִים בְּבִנְיַן עֵינֶיךָ וְשֹׂשִׁים בְּעֲבוּדֶתְךָ.
וְנֹאכֵל שָׂם מִן הַזְּבָחִים וּמִן הַפְּסָחִים
אֲשֶׁר יָגִיעַ דָּמָם עַל קִיר מִזְבַּחֶךָ לְרִצּוֹן.
וְנִוְדָה לְךָ שִׁיר חֲדָשׁ עַל גְּאֻלַּתְנוּ
וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ.
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גֹאֵל יִשְׂרָאֵל.

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם,
בוֹרֵא פְּרֵי הַגָּפֶן.